

Quickscan flora en fauna Elzeterweg 2 te Mechelen

Quickscan flora en fauna Elzeterweg 2 te Mechelen

Colofon

Rapportnummer : 23RQ019

Versie : V02 - Definitief

Datum : 11 september 2023

Projectnummer : P439

Opdrachtgever : Aelmans ROM

Contactpersoon : Mevr. A. Senden

Auteur : Ing. M.C. Bonder

Wijze van citeren : Bonder, M.C. (2023). *Quickscan flora en fauna Elzeterweg 2 Mechelen*, Maastricht, Nederland: Ecoplanning.

© Copyright 2023 Ecoplanning, Maastricht

Ecoplanning

Kasteel Aldengoorstraat 7b
6222 WH Maastricht
Tel : +31 (0)6 1088 5330
www.eco-planning.nl

Niets uit voorliggend rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Ecoplanning.

Ecoplanning past de protocollen toe welke zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Door het toepassen van deze protocollen voldoet voorliggend onderzoek en advies aan de Wet natuurbescherming.

Ecoplanning accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt welke afwijken van het advies zoals omschreven in voorliggend rapport.

In het algemeen kan gesteld worden dat het veldonderzoek horende bij een quickscan geldig is voor een periode tot maximaal 3 jaar. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar is het noodzakelijk opnieuw het project te toetsen aan de dan geldende wetgeving. Echter, wanneer in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan is deze periode korter.

INHOUD

1	INLEIDING.....	5
1.1	AANLEIDING.....	5
1.2	DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN.....	5
1.3	LEESWIJZER.....	5
2	SITUATIE PROJECT.....	6
2.1	DEELGEBIED 1.....	7
2.2	DEELGEBIED 2.....	7
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	9
3.1	ALGEMEEN.....	9
3.2	LITERATUURONDERZOEK.....	9
3.3	VELDONDERZOEK.....	10
4	RESULTATEN LITERATUUR.....	11
4.1	OVERZICHT VERSPREIDINGSGEGEVENS.....	11
4.2	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN.....	12
4.2.1	DAS.....	12
4.2.2	HAZELMUIS.....	12
4.2.3	RODE EEKHOORN.....	12
4.2.4	STEENMARTER.....	13
4.2.5	WILDE KAT.....	13
4.2.6	OVERIGE SOORTEN.....	13
4.3	VLEERMUIZEN.....	13
4.4	BROEDVOGELS.....	14
4.4.1	BOSUIL.....	14
4.4.2	BOERENZWALUW.....	14
4.4.3	HUISMUS.....	14
4.4.4	KERKUIL.....	15
4.4.5	STEENUIL.....	15
4.4.6	TORENVALK.....	15
4.4.7	WESPENDIEF.....	15
4.4.8	OVERIGE VOGELSOORTEN.....	15
4.4.9	OVERIGE VOGELSOORTEN NEST BESCHERMD TIJDENS BROEDSEIZOEN.....	16
4.5	HERPETOFAUNA.....	16
4.5.1	ALPENWATERSALAMANDER.....	16
4.5.2	OVERIGE SOORTEN.....	16
4.6	VISSEN.....	16
4.6.1	BEEKDONDERPAD.....	16
4.6.2	BEEKPRIK.....	16
4.6.3	OVERIGE SOORTEN.....	17
4.7	ONGEWERVELDEN.....	17

4.7.1	BOSBEEKJUFFER.....	17
4.7.2	SLEEDOORNPAGE	17
4.7.3	VLEGEND HERT	17
4.7.4	OVERIGE SOORTEN	17
4.8	PLANTEN.....	18
4.8.1	KARWIJSELIE	18
4.8.2	OVERIGE SOORTEN	18
5	RESULTATEN VELDBEZOEK.....	19
5.1	DEELGEBIED 1.....	19
5.2	DEELGEBIED 2.....	21
6	TOETS WET NATUURBESCHERMING.....	24
6.1	ALGEMEEN	24
6.2	DEELGEBIED 1.....	24
6.3	DEELGEBIED 2.....	25
7	CONCLUSIE.....	27
7.1	DEELGEBIED 1.....	27
7.1.1	CONCLUSIE.....	28
7.1.2	VERVOLGTRAJECT	28
7.2	DEELGEBIED 2.....	29
7.2.1	CONCLUSIE.....	30
7.2.2	VERVOLGTRAJECT	30
7.2.2.1	NADER ONDERZOEK	30
7.2.2.2	AANVRAAG ONTHEFFING	31
8	LITERATUUR.....	33
9	BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING	34
9.1	ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK.....	34
9.1.1	ALGEMEEN.....	34
9.1.2	VOGELRICHTLIJN.....	34
9.1.3	HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I.....	34
9.1.4	NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN.....	35
9.1.5	WETTELIJKE BELANGEN	35
9.2	ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING	35

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Ter plaatse van Elzeterweg 2 in het buurtschap Elzet zal een stal worden gerenoveerd en een nieuwe woning worden gebouwd. In opdracht van Aelmans ROM heeft Ecoplanning voor dit project een quickscan flora en fauna uitgevoerd.

1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van de voorliggende quickscan is het inzichtelijk maken van de actuele- en de potentiële aanwezigheid van het functioneel leefgebied van de wettelijk beschermde plant- en diersoorten in het projectgebied in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb) onderdeel soortenbescherming (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij relevant:

- Is er sprake van een (potentieel) functioneel leefgebied van beschermde flora en fauna in het plangebied?
- Wat is het effect van de geplande werkzaamheden hierop?
- Is er sprake van een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wnb artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10?
- Voor welke soorten is een aanvullend onderzoek en/of een extra check nodig?

Het begrip functioneel leefgebied is toegelicht in paragraaf 3.1.1.

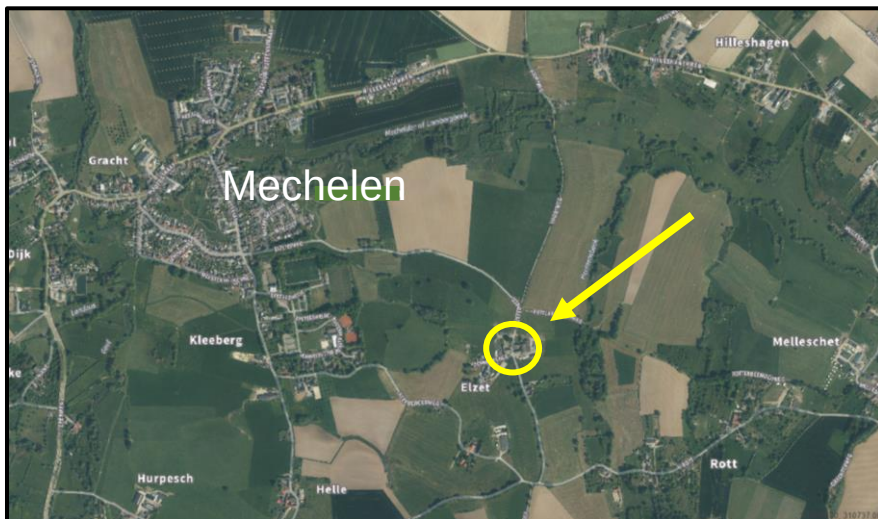
1.3 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied, het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksmethode van het literatuuronderzoek en het veldbezoek horende bij de quickscan. De onderzoeksresultaten van het literatuuronderzoek zijn verwoord in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 behandelt de bevindingen van het veldbezoek en in hoofdstuk 6 wordt het project getoetst aan de Wnb. In hoofdstuk 7 zijn in de conclusie de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in par. 1.2 beantwoord en is ingegaan op het vervolgtraject.

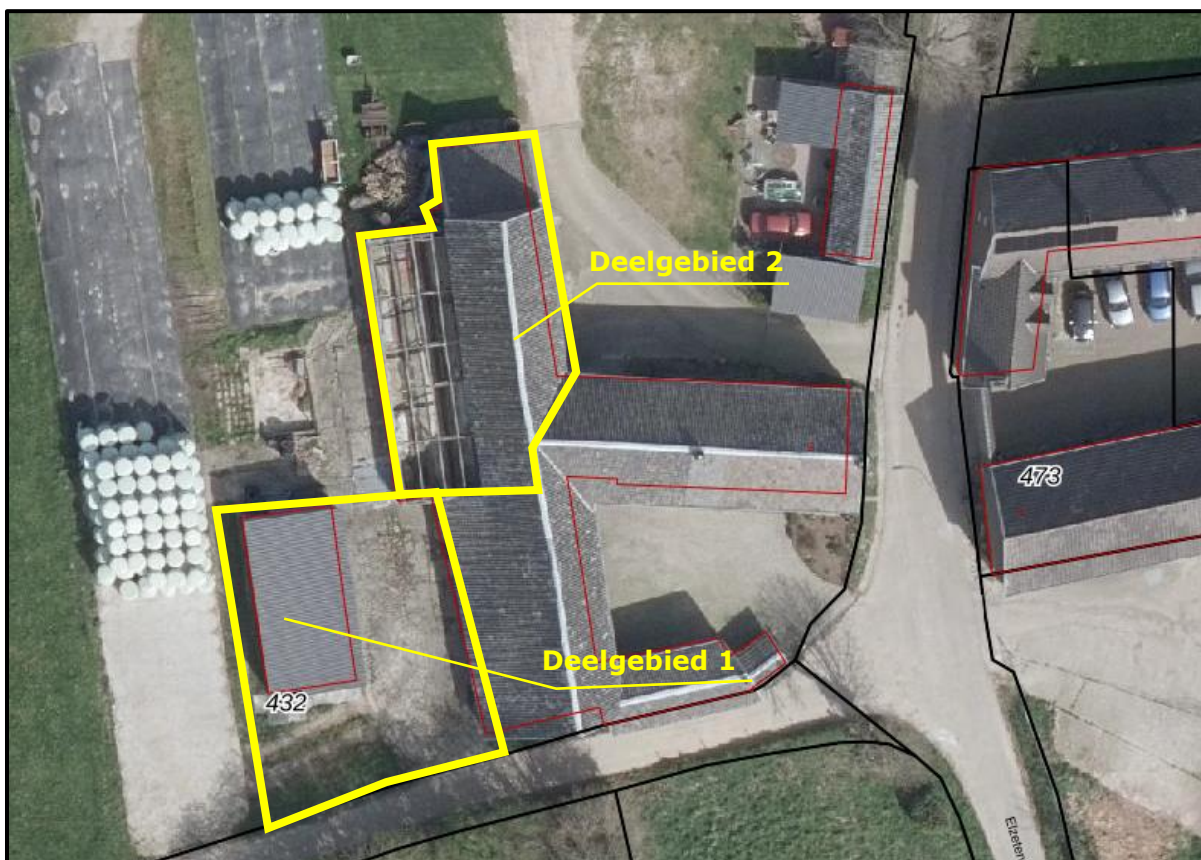
2 SITUATIE PROJECT

Het project is gelegen ten zuidoosten van Mechelen aan de Elzeterweg 2 in het buurtschap Elzet en het is als volgt opgedeeld (zie figuur 2.2):

- **Deelgebied 1:** de locatie van de bouw van een nieuwe woning;
- **Deelgebied 2:** de renovatie van een stal.

Figuur 2.1 Weergave ligging van het projectgebied binnen de gele markering.

Figuur 2.2 Weergave begrenzing en opdeling van het projectgebied binnen de gele markering te Elzeterweg 2 Mechelen.

2.1 DEELGEBIED 1

Dit deelgebied bestaat uit :

- Een betonnen vloerplaat met lokaal kruidachtige planten die tussen de openingen in het beton groeien. Op deze plaats zal een woning worden gebouwd en zal de plaat worden verwijderd.
- Een schuurtje met een dak bestaande uit een golfplaat van vezelcement; deze zal worden gesloopt.

Figuur 2.3 Weergave van de te slopen schuur in deelgebied 1 met rechts daarvan een betonnen plaat. Ter plaatse hiervan zal een nieuwe woning worden gebouwd.

2.2 DEELGEBIED 2

In dit deelgebied staat een voormalige grubstal welke dient als opslaglocatie. Deze heeft een dak met dakpannen op een dakbeschot. De stal zal inpandig worden verbouwd tot een rustende boer voorziening (een woning). Indien nodig zal ter zijner tijd het dak worden vervangen; één en ander is afhankelijk van de bevindingen van de constructeur.

Figuur 2.4 Weergave buitenzijde van de te renoveren grubstal tot woning.

Figuur 2.5 Weergave binnenzijde van de te renoveren grubstal.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 ALGEMEEN

De quickscan flora en fauna is een verkennend onderzoek dat zich richt op de (potentiële) aanwezigheid van en gebruik door beschermde planten- en diersoorten. Dit wordt bepaald aan de hand van een bronnenonderzoek en een habitatsgeschiktheidsbeoordeling via één oriënterend veldbezoek. Daarbij wordt op basis van 'expert judgement' bepaald welke beschermde planten- en diersoorten het plangebied benutten als functioneel leefgebied. Onder een functioneel leefgebied wordt het volgende verstaan:

- groeiplaatsen;
- rustplaatsen;
- voortplantingsplaatsen;
- frequent gebruikt foerageergebied;
- frequent gebruikte verbindings-/vliegroutes.

Voorliggende quickscan toetst het project aan de Wet natuurbescherming (Wnb). Alleen in Limburg niet-vrijgestelde nationale soorten, Europees beschermde soorten en vogelsoorten waarvan de nesten en nestlocaties (inclusief essentieel foerageergebied) in Limburg het gehele jaar door zijn beschermd (zie bijlage 1) worden behandeld. De aanwezigheid van functioneel leefgebied hiervan hoeft niet te betekenen dat er sprake is van een overtreding met de Wnb. Dit is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden en het beschermingsregime van de soort.

3.2 LITERATUURONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn literatuurgegevens verzameld van de groei- en verblijfplaatsen van de beschermde planten en dieren in de omgeving van het projectgebied. Hierbij is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Op 23 juni 2023 zijn hier verspreidingsgegevens opgevraagd uit de periode 2013-2023. Dit betreffen de waarnemingen in het projectgebied en in de omgeving hiervan. Onder de omgeving van het projectgebied wordt verstaan de waarnemingen binnen een straal van 500 meter. De NDFF is een databank welke gevalideerde informatie geeft over flora en fauna. De NDFF bundelt ruim 100 databanken van onder andere FLORON, RAVON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdierenvereniging etc. Het raadplegen van de NDFF is gebruikt als voorbereiding van het veldbezoek (par. 3.1.3).

Met betrekking tot verspreidingsgegevens zijn de volgende literatuurbronnen geraadpleegd:

- NDFF;
- www.waarneming.nl.

Als achtergrondinformatie (globale verspreiding en habitat) is gebruik gemaakt van:

- Avifauna van Limburg (*Hustings et al, 2006*);
- Zoogdieren van Limburg Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007 (*Huizenga, C. et al., 2010*);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. (*Broekhuizen, S., K. et al, 2016*).

Aan de hand van deze literatuurbronnen is bekeken welke beschermde soorten in het projectgebied een functioneel leefgebied kunnen hebben. Het veldbezoek wat na deze literatuurstudie plaats vindt, kan hierdoor efficiënter worden uitgevoerd.

3.3 VELDONDERZOEK

De heer ing. M.C. Bonder heeft namens Ecoplanning een veldbezoek aan het projectgebied gebracht. De habitatgeschiktheidsbeoordeling en de inventarisatie van aanwezigheidssporen van fauna en (potentiële) groeiplaatsen van flora kon tijdens dit veldbezoek in het gehele projectgebied worden uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek was sprake van de volgende weersomstandigheden:

Datum	Tijd	Temperatuur	Weer	Windkracht
26 juni 2023	13:00 – 14:30 uur	23 °C	Licht bewolkt	W 3

Gedurende het veldbezoek is gelet op de actuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna en aanwezigheidssporen zoals:

- prenten
- latrines
- aanwezigheid individuen
- (oude) nesten
- burchten en holen
- braakballen
- knaagsporen
- vraatresten

Een veldbezoek is een momentopname en dan zijn niet alle soorten waarneembaar. Zo zijn vleermuizen, uilen en marterachtigen voornamelijk nachtactief. Vogels zoals zwaluwen en enkele roofvogelsoorten zijn alleen in een bepaalde periode van het jaar aanwezig. Veel planten zijn herkenbaar in slechts een deel van het jaar. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna wordt daarom mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat. Op basis hiervan, kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde flora en fauna, is tijdens het veldbezoek bepaald of in het projectgebied sprake is van potentieel leefgebied.

4 RESULTATEN LITERATUUR

4.1 OVERZICHT VERSPREIDINGSGEGEVENS

Waarnemingen literatuur			
Nederlandse naam	Wnb	Nest cat.	Locatie Elzet e.o.
Grondgebonden zoogdieren			
Das	A	---	Tussen Kalfshaagweg en Akerstraat
Hazelmuis	HR	---	Rott 44
Rode eekhoorn*	A	---	Mechelen
Steenmarter*	A	---	Elzet
Wilde kat	HR	---	Rott 44
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR	---	Elzet
Broedvogels met jaarrond beschermd nest			
Bosuil	VR	2	Magalunas Elzetterweg
Boerenwaluw	VR	2	Elzetterweg 2
Huisemus	VR	2	Rott 31
Kerkuil	VR	1	Rott 32
Steenuil	VR	1	Schreursweg 6 Elzet
Torenavalk	VR	3	Rotterbeemdenweg rott
Wespendief	VR	3	Rott 40 Rott
Herpetofauna			
Alpenwatersalamander	A	---	Rott
Vissen			
Beekdonderpad	A	---	Mechelderbeek
Beekprik	A	---	Mechelderbeek
Ongewervelden			
Bosbeekjuffer	A	---	Mechelderbeek
Sleedoorpage			Voelenbornweg
Vliegend hert	A	---	Elzet
Planten			
Karwijselie	A	---	Mechelderbeek

Schema 4.1: overzicht van groei-/verblijfplaatsen van beschermde soorten van de laatste 10 jaar in het projectgebied en in haar omgeving (binnen 500 meter van het projectgebied) volgens de beschikbare literatuur.

WNB = Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming

VR = Vogelrichtlijn.

HR = Habitatrichtlijn.

A = Andere beschermde soort.

* = Vrijgesteld in een bepaalde periode (bijlage 1, schema 9.2)

Nest Cat. = categorie vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (bijlage 1, schema 9.1).

Een overzicht van de groei- en verblijfplaatsen uit de literatuurgegevens bekende beschermde soorten in het projectgebied en omgeving is weergegeven in schema 4.1. Aanwezigheid hiervan in het projectgebied kan nog niet op voorhand worden uitgesloten. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor beschermde soorten die niet in dit schema genoemd zijn, zoals die waarvan in het projectgebied geschikt habitat aanwezig is en het projectgebied binnen de regionale verspreiding van de betreffende soort valt. In navolgende paragrafen wordt ingegaan op deze soorten.

4.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.2.1 Das

De das is alleen 's nachts actief in kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Belangrijke onderdelen zijn gebieden waar het hele jaar eten te vinden is, zoals bemeste graslanden met gras van ca. 5 centimeter. In zulke graslanden kan de das op gemakkelijke wijze veel wormen vinden. Ook in oude en structuurrijke eikenbossen en bosjes kan hij het hele jaar voldoende en een gevarieerd aanbod aan voedsel vinden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld (anders wordt de burcht te nat). (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>). De maximale breedte van de burcht ondergronds kan worden geschat door ongeveer 20 meter bij de buitenste pijpen op te tellen. De functionele leefomgeving van een das is de omgeving die nodig is om een burcht voor de betreffende functie waarvoor hij gebruikt wordt te laten functioneren. Een burcht kan bijvoorbeeld alleen succesvol als voortplantingsplaats functioneren als er voldoende foerageergebied aanwezig is om de jongen groot te brengen en als er voldoende rust is. Ook moet het foerageergebied goed en ongestoord bereikbaar zijn vanuit de burcht. Volgens de beschikbare literatuur is de soort vrij algemeen in Zuid Limburg.

4.2.2 Hazelmuis

Deze soort wordt vooral aangetroffen in en nabij loofbossen en heeft hierbij een voorkeur voor dichte struweelbegroeiingen van bramen, hazelaar, adelaarsvaren en kamperfoelie op de overgang van structuurrijk bos naar grasland. Maar ook in grote tuinen, hagen, houtwallen en jonge bosaanplant komt de hazelmuis voor. Het projectgebied is geschikt als functioneel leefgebied vanwege de aanwezigheid van bramen. In Zuid Limburg is volgens de beschikbare literatuur de verspreiding beperkt tot de bosranden van bossen van Zuidoost Limburg.

4.2.3 Rode eekhoorn

Eekhoorns zijn zowel overdag als 's nachts actief. De soort komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook voor in bebouwd gebied. Voor de eekhoorn geldt in Limburg een vrijstelling in de periode maart, april en juli tot en met november (zie bijlage 1 schema 9.2). Gezien de verspreiding volgens de beschikbare literatuur is de eekhoorn in Zuid Limburg een algemene soort.

4.2.4 Steenmarter

De soort is uitsluitend 's nachts actief. De steenmarter is flexibel in haar habitatskeuze en benut verblijfplaatsen in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren, ruimten onder de dakbedekkingen en zelfs de ruimte onder de motorkap. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen (<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter>). Belangrijk is dat de steenmarter de beschikking heeft over dekking. De steenmarter is algemeen in Zuid Limburg. Voor de steenmarter geldt in Limburg een vrijstelling in de periode 15 augustus - februari (zie bijlage 1 schema 9.2). De soort is in Limburg een algemeen voorkomende soort.

4.2.5 Wilde kat

De wilde kat komt vooral voor in uitgestrekte, afwisselende en droge, oude eiken-, beuken- of gemengde loofbossen. De hoogste dichtheden worden bereikt in oude bossen met veel structuur, in de vorm van omgevallen bomen, holle bomen, rotsspleten en dassenburchten. Hij is een frequente bezoeker van omliggend grasland en van zonnige kapvlaktes, vooral voor het bemachtigen van zijn voedsel, en bezoekt ook aan bos grenzende beekdalen. De verspreiding van de wilde kat is beperkt tot van Zuidoost Limburg.

4.2.6 Overige soorten

De volgende soorten zijn niet vrijgesteld binnen de Wnb: de bever (langs waterpartijen), de boommarter (buiten Limburg), het edelhert (grote bosgebieden), de eikelmuis (Savelsbos), de gewone zeehond (wadden), de grijze zeehond (zeekust), noordse woelmuis (buiten Limburg), de otter (beken en moerassen), de veldspitsmuis (buiten Limburg) en de wolf (roedels op de Veluwe en in Drenthe).

4.3 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die 's nachts aan de hand van echolocatie hun positie bepalen, maar in de schemering soms hun positie bepalen op basis van zicht. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden onderverdeeld in:

- Gebouwen wonende soorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis: Deze verblijven meestal het gehele jaar door in gebouwen (tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke).
- Bomen wonende soorten zoals rosse vleermuis en watervleermuis: Deze bewonen in bomen met een stamdiameter vanaf 30cm in een holte. Om als vleermuisverblijf te dienen, moet zo'n gat naar boven uitgerot zijn, zodat de vleermuizen boven de opening kunnen hangen. Maar ook losse stukken schors kunnen een geschikte verblijfplaats vormen, net als vogel- of vleermuiskasten. De aanwezigheid van vleermuizen in een boomholte is vaak zichtbaar door een spoor van urine dat uit de holte langs de boomstam naar beneden loopt en door uitwerpselen die op de grond gevonden worden.
- Soorten die in zowel bomen als in gebouwen wonen, zoals ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.
- Soorten van kerken, abdijen en kloosters als grijze grootoorvleermuis en ingekorven vleermuis.

Een aantal soorten overwintert in bunkers, mergelgangen en vleermuiskelders. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen of in bomen. Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart solitair of in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de een soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Uit de literatuurgegevens weergegeven in schema 4.1 blijkt de aanwezigheid van alleen de gewone dwergvleermuis in de omgeving van het projectgebied.

4.4 BROEDVOGELS

4.4.1 Bosuil

De bosuil broedt vooral in bossen en parken ter plaatse van boomholtes met een diameter van minimaal 12 cm. De soort is het gehele jaar door in Nederland aanwezig. Broeden doet de soort in de periode februari – juni. Overdag is de soort verborgen in bomen, 's nachts kan de soort worden waargenomen dankzij de roep. In Zuid Limburg is de soort afgaande op de gegevens van de NDFF vrij algemeen.

4.4.2 Boerenzwaluw

De boerenzwaluw broedt in open schuren, onder een brede dakoverstek, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen. De soort broedt in de periode mei - augustus. De nestlocaties bevinden zich over het algemeen in het landelijk gebied zoals boerderijschuren, stallen en dergelijke. In Nederland is de soort aanwezig van maart tot en met september. Volgens de literatuur (NDFF) is de soort broedvogel van diverse locaties in Zuid Limburg.

4.4.3 Huismus

De huismus komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en ruim opgezette woonwijken met veel groen. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, bovenop rolluikkasten, in kieren en gaten in muren, achter regenpijpen, met klimop begroeide muren en in stallen. De huismus is zeer honkvast. Hij blijft het gehele jaar in de buurt van zijn eenmaal gekozen nest. De huismus kent twee typen verblijfplaatsen: de nesten als voortplantingsplaats en altijdgroene struiken en klimplanten als rustplaats in de winter. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van

elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. In Zuid Limburg is gezien het verspreidingsbeeld van de NDFF de soort een algemene broedvogel.

4.4.4 Kerkuil

De kerkuil broedt in boerderijschuren, stallen en in kerktorens. Broedt in ons land veelal in speciale nestkasten. De broedperiode loopt vanaf februari tot soms ver in het najaar. De soort is een standvogel en dus het gehele jaar door aanwezig. Uit de gegevens van de NDFF kan worden opgemaakt dat de soort in Zuid Limburg een vrij algemene broedvogel is.

4.4.5 Steenuil

De steenuil heeft zijn leefgebied in halfopen cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen zoals knotwilgen en hoogstamfruitbomen, schuurtjes en stallen die voor afwisseling zorgen. De soort gaat vanuit z'n roest- of nestplaats jagen in grasstroken, wegbermen, graslandgebieden met kort gras en dergelijke, het liefst daar waar grasland wordt afgewisseld met knotwilgen, weidepalen, houtwallen of heggen. De soort broedt in april en mei ter plaatse van speciale nestkasten, holtes (diameter minimaal 4cm) in fruitbomen, schuurtjes en knotwilgen. De steenuil is jaarrond aanwezig in Nederland. In zuid Limburg is de soort een vrij algemene broedvogel.

4.4.6 Torenavalk

De torenvalk broedt vooral in torenvalkenkasten. Daarnaast broedt de soort in bomen met oude kraaien- of eksternesten, sluizen, pijlers van bruggen, hoogspanningsleidingen, richels en nissen van hoge gebouwen. De soort is een opvallende soort die bij aanwezigheid bidt (vorm van jagen) of roept en is het hele jaar door aanwezig in Nederland. In Zuid Limburg is de soort een algemeen voorkomende broedvogel.

4.4.7 Wespendif

Deze soort broedt in loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes. De nesten bevinden zich meestal op een hoogte van 15 tot 20 meter en liggen vaak bij een waterkant of aan de rand van het bos. In mei en juni worden de eieren uitgebroed. De wespendif is in de periode mei – augustus in Nederland. In Zuid Limburg is de soort een zeldzame broedvogel.

4.4.8 Overige vogelsoorten

Nesten van vogels die het hele jaar gebruikt worden zijn jaarrond beschermd. Van de volgende vogelsoorten is dit het geval: de boomvalk (bosranden en bomenrijen), de grote gele kwikstaart (langs waterpartijen), de havik (bos), de oehoe (groeves met steile wanden in bosrijke omgeving), de ooievaar (ooievaarspalen bij natte graslanden), de raaf (bossen), de ransuil (boomgroepen), de rode wouw (bosranden in heuvelland), de slechtvalk (hoge markante gebouwen) en de zwarte wouw (ooibossen).

4.4.9 Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen

Tijdens de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het broedseizoen (maart – augustus) van vogels. Alleen bij uitvoer van verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen is voor deze soorten geen ontheffing nodig. Dit is het geval bij de meeste broedvogels. Vogels die in landelijk gebied ter plaatse van gebouwen met grote tuinen zijn onder andere groenling (heesters tegen de muur), koolmees (bomen), grote bonte specht (bomen), kauw (bomen), merel (struiken), pimpelmees (bomen), kauw (bomen), tijtjaf (bomen), witte kwikstaart (nissen in gebouwen), zwartkop (struiken) en zwarte roodstaart (nissen en daken).

4.5 HERPETOFAUNA

4.5.1 Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is in waterpartijen te vinden zoals poelen en kleine vijvers, zolang het niet rijk aan vis is. De eieren worden tussen opgevouwen blaadjes van waterplanten afgezet. Als waterplanten ontbreken, in sterk beschaduwde wateren, vormen afgevallen bladeren op de bodem een alternatief. De soort is in winterrust in de periode oktober tot en met februari. In Zuid Limburg is de soort volgens de NDFF een verspreid voorkomende soort.

4.5.2 Overige soorten

Van de volgende soorten amfibieën en reptielen is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de adder (in Limburg alleen te Meinweg), de boomkikker (poelen in gemeente Echt-Susteren), de gladde slang (heide, hoogveen en kalkgrasland), de hazelworm (vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden), de kamsalamander (poelen zonder vis en permanent waterhoudend), de levendbarende hagedis (open bossen en ruige graslanden, bermen, heidevelden en hoogvenen), de muurhagedis (alleen wild te Hoge Fronten, Lage Fronten en Belvédère), de ringslang (laagveen), de rugstreeppad (ondiepe wateren die kunnen opdrogen), de vuursalamander (alleen in Bunderbos en nabij Cottessen) en de zandhagedis (Brunssummerheide).

4.6 VISSSEN

4.6.1 Beekdonderpad

De beekdonderpad leeft in kleine snelstromende beken met een bodem van grind en stenen. Overdag verschuilen de dieren zich tussen stenen en boomwortels. In Zuid Limburg komt de soort alleen voor in het beekdal van de Geul waaronder ook in de Mechelderbeek.

4.6.2 Beekprik

De beekprik is een soort van beken en rivieren met een matige stroming. De larven leven in detritusbanken en slibbodems waar ze zich ingraven en leven van detritus en kleine organismen die uit het water gefilterd worden. Na circa zeven jaar metamorfoserende de priklarven aan het eind van de zomer en krijgen een zuigbek en ogen, ze voeden zich dan niet meer en planten zich in het opvolgende voorjaar voort. De beekprik paait in de periode februari-mei op grindrijke plaatsen met stromend water. De dieren maken een nestkuil door steentjes met hun mondschijf te verslepen. De soort heeft een leefgebied in de Mechelderbeek.

4.6.3 Overige soorten

Van de volgende vissoorten is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de elrits (Geuldal), de gestippelde alver (Geuldal), de grote modderkuiper (met waterplanten begroeide sloten en vaarten) en de kwabaal (buiten Limburg).

4.7 ONGEWERVELDEN

4.7.1 Bosbeekjuffer

De bosbeekjuffer vliegt in de periode juni – september en komt voor langs beschaduwde, koude, schone en zuurstofrijke beken. Beken waar deze soort voorkomt zijn breder dan 40 cm en grotendeels vrij van waterplanten. Anders dan de weidebeekjuffer, die vooral in de midden- en benedenlopen van beken voorkomt, bewoont de bosbeekjuffer meer de beboste bovenlopen (Breuer 1987, Proess & Baden 1997, Rehfeldt 1986). Belangrijk is een natuurlijke slingering van de beek, waardoor een grote verscheidenheid aan microhabitats ontstaat, die in gekanaliseerde beken ontbreekt. Het omringende landschap is vaak gevarieerd, met bosjes, hooilanden, struwelen, houtwallen en ruigten. Een beek die aan deze eisen voldoet is de Mechelderbeek die zich in de omgeving van het projectgebied bevindt. In Zuid Limburg is de soort beperkt tot in de beekdalen.

4.7.2 Sleedoornpage

De sleedoornpage leeft in een landschap waarin sleedoornstruweel of pruimen en markante ontmoetingsbomen aanwezig zijn. Hieraan wordt vooral voldaan bij struwelen langs bosranden, weg- en spoorbermen, holle wegen, parken, tuinen en langs agrarische percelen. De gebruikte sleedoorns moeten geregeld verjongd worden door extensieve begrazing of door ze regelmatig te snoeien. De soort zet zijn eitjes af op sleedoorn en vliegt in de periode augustus – september. In Zuid Limburg is de soort afgaand op de beschikbare literatuur vrij algemeen.

4.7.3 Vliegend hert

Het vliegend hert is, voor de ontwikkeling van haar larven, afhankelijk van door schimmels aangetast rottend eikenhout. Het vliegend hert is in Nederland voornamelijk te vinden in beboste gebieden, langs bosranden of op open plekken in het bos. De larven duiken soms op in tuinen in bielzen en in verzonken schuttingpalen. Ook zijn wel larven aangetroffen in zeer humeuze grond, in composthopen en in hopen houtsnippers. De soort is volgens de beschikbare literatuur in Zuid Limburg schaars.

4.7.4 Overige soorten

Van de volgende soorten ongewervelden (insecten, weekdieren, kreeftachtigen en spinnen) is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de aardbeivlinder (buiten Limburg), de beekrombout (beken), de bosparelmoevlinder (Veluwe), het bruin dikkopje (krijtgrasland), de bruine eikenpage (in Noord Limburg), het donker pimperlblauwtje (Roerdal), de donkere waterjuffer (buiten Limburg), de duinparelmoevlinder (duinen), de gaffelibel (Roer en Vlootbeek), het gentiaanblauwtje (buiten Limburg), de gevlekte glanslibel, (moerassen), de gevlekte witsnuitlibel (moerassen), de gewone bronlibel ((bronbeken), de grote vuurvlinder (buiten Limburg), de grote weerschijnvlinder (vochtige, open bossen), de

hoogveenglanslibel (Brunssummerheide), de iepenpage (iepen), de Kempense heidelibel (buiten Limburg), de kleine heidevlinder (Veluwe), de kleine ijsvogelvlinder (vochtige open bossen), de kommavvlinder (buiten Limburg), het vliegend hert (oude eikenbossen en holle wegen en de zilveren maan (buiten Limburg), het pimpernelblauwtje (bij Den Bosch), de rivierrombout (rivieren met zandstrandjes), de speerwaterjuffer (oligotrofe moerassen), het spiegeldikkopje (Peelregio), de teunisbloempijlstaart (vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen), het veenbesblauwtje (buiten Limburg), veldparelmoervlinder, de veenbesparelmoervlinder (buiten Limburg), (Bemelerberg en in berm A79) en zeggenkorfslak (moerassen).

4.8 PLANTEN

4.8.1 Karwijselie

De plant komt voor in vochtige schraal; grasland en in voedselrijk natte bossen. Karwijselie bloeit in juli en augustus. Ze staat op de Nederlandse Rode Lijst van planten als zeer zeldzaam en sterk afgenomen. In een schraal grasland langs de Mechelderbeek heeft de soort enkele groeiplaatsen. De plant is volgens de beschikbare literatuur zeer zeldzaam in Zuid-Limburg.

4.8.2 Overige soorten

De overige soorten zijn in Nederland zeer zeldzaam en staan veelal in specifieke biotopen. Dit kunnen natuurgebieden, oude muren, schrale graslanden of extensief beheerde akkers zijn.

5 RESULTATEN VELDBEZOEK

In de navolgende paragrafen zijn de bevindingen per deelgebied weergegeven op basis van het veldbezoek van 26 juni 2023. Alle deelgebieden zijn geheel verhard, bebouwd en spaarzaam begroeid (alleen kruidachtige vegetatie tussen de voegen van de betonplaten in deelgebied 1). Dat betekent dat verder niet wordt ingegaan op de das, de hazelmuis, de rode eekhoorn, de wilde kat, de bosuil, de torenvalk, de wesp, de dijkzwaluw, de amfibieën, de reptielen, de beschermde vissoorten, de beschermde ongewervelden en de beschermde plantensoorten, omdat hun habitat hier ontbreekt en hun aanwezigheid op voorhand kan worden uitgesloten. De overige in schema 4.1 genoemde soorten worden wel behandeld.

5.1 DEELGEBIED 1

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat te deelgebied 1		
Soort (groep)	Waarnemingen op 26 juni 2023	Bevindingen
Steenmarter	- Er zijn geen sporen van de steenmarter waargenomen in het deelgebied 1 - De open schuur biedt geen dekking aan de soort.	Deelgebied 1 biedt geen leefgebied voor de steenmarter
Vleermuizen	- Er zijn geen individuen of aanwezigheidssporen als uitwerpselen, afgebeten vlindervleugels of individuen waargenomen van vleermuizen. - De muren hebben geen spouw en het dak is eenlaags. Hierdoor zijn er geen ruimtes waar vleermuizen zich kunnen vestigen.	Er zijn geen locaties aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen in deelgebied 1.
Boerenzwaluw	- Er zijn geen nesten of individuen van de boerenzwaluw waargenomen in deelgebied 1. - De steunbalken in de schuur zijn geschikt als nestlocatie voor de boerenzwaluw.	- Het veldbezoek vond plaats tijdens het broedseizoen van de boerenzwaluw. - Nesten van de soort zijn eenvoudig waarneembaar. - Daarom kan worden gesteld dat de aanwezigheid van nesten van de soort in deelgebied 1 is uitgesloten.
Huismus	- Er zijn geen huismussen waargenomen in deelgebied 1. - Buiten deelgebied 1 op het dak van de woning te Elzeterweg 2	Deelgebied 1 biedt geen locaties aan voor de bouw van een huismussennest.

	zijn meerdere roepende huismussen waargenomen. • De muren van de schuur hebben geen spouw en het dak is eenlaags. Hierdoor zijn er geen ruimtes waar huismussen zich kunnen vestigen.	
Kerkuil	• Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals braakballen, uitwerpselen of individuen waargenomen van de kerkuil in deelgebied 1. • Er zijn geen kerkuilkasten of andere ruimtes aanwezig waarin de soort kan broeden.	Deelgebied 1 biedt geen nestlocaties aan de kerkuil.
Steenuil	• Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals braakballen of individuen waargenomen van de soort in deelgebied 1 • De schuur heeft geen nissen en heeft enkel een eenlaags dak.	Deelgebied 1 is ongeschikt als nestlocatie voor de soort.
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen	• Er zijn tijdens het veldbezoek geen vogels of nesten in deelgebied 1 waargenomen. • Het gebouw heeft een eenlaags dak, geen nissen, geen richels en geen spouw. Wel zijn er steunbalken aanwezig.	• Nesten op de balken kunnen eenvoudig worden waargenomen. • Omdat deze niet zijn waargenomen, kan worden gesteld dat deelgebied 1 niet door broedvogels wordt gebruikt.

5.2 DEELGEBIED 2

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat te deelgebied 2		
Soort (groep)	Waarnemingen op 26 juni 2023	Bevindingen
Steenmarter	- Er zijn geen sporen van de steenmarter waargenomen in deelgebied 2. - De zolder in de grubstal is geschikt als ruimte waarin de steenmarter zich kan verbergen.	De aanwezigheid van een functioneel leefgebied van de steenmarter kan in deelgebied 2 niet op voorhand worden uitgesloten.
Vleermuizen	- Er zijn geen individuen of aanwezigheidssporen als uitwerpselen, afgebeten vliedervleugels of individuen waargenomen van vleermuizen. - Er zijn potentiële rust- en voortplantingsplaatsen van gebouwen bewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis aanwezig ter plaatse van het dak. De dakpannen liggen niet strak op het dak en deze bevinden zich op een dakbeschot waartussen vleermuizen kunnen kruipen. Daarnaast zijn de daken op de kopgevel begrensd met een boeiboord waarachter vleermuizen zich kunnen vestigen (zie figuur 5.1).	Op basis van de waarnemingen is het nog niet uitgesloten dat gebouwen bewonende vleermuizen deelgebied 2 benutten als rust- en/of voortplantingsplaats.
Boerenwaluw	- Er is één nest met jongen van de boerenwaluw waargenomen in deelgebied 2. - Buiten deelgebied 2 in de nog in gebruik zijnde stal zijn meerdere boerenwaluwnesten aanwezig.	Het broeden van de boerenwaluw in deelgebied 2 is vastgesteld tijdens het veldbezoek van 28 juni 2023.
Huismus	Er zijn geen huismussen waargenomen in deelgebied 2.	Het gebruik van deelgebied 2 als functioneel leefgebied door de huismus is nog niet uitgesloten.

	• Het dak bestaat uit dakpannen op een dakbeschot. Dit gebouw is geschikt als nestlocatie voor de soort.	
Kerkuil	• Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals braakballen, uitwerpselen of individuen waargenomen van de kerkuil in deelgebied 2. • Er zijn hier geen kerkuilkasten of andere ruimtes aanwezig waarin de soort kan broeden.	Deelgebied 2 biedt geen nestlocaties aan de kerkuil.
Steenuil	• Er zijn geen aanwezigheidssporen zoals braakballen of individuen waargenomen van de soort in deelgebied 2. • De dakpannen liggen scheef op het dakbeschot. Daarnaast bevinden zich onder de dakgoot diverse ruimtes waar deze soort kan broeden (zie figuur 5.1).	Het is nog niet uitgesloten dat de steenuil broedt in deelgebied 2.
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen	• Er zijn tijdens het veldbezoek geen vogels of nesten in deelgebied 2 waargenomen. • Het gebouw heeft meerdere ruimtes waarin vogels in of op kunnen broeden.	In deelgebied 2 zijn potentiële nestlocaties aanwezig waar vogels kunnen broeden.

Figuur 5.1 Links: de situatie van de onderzijde van het dak met zichtbaar het dakbeschot (aangegeven met gele pijl). Rechts: situatie van de boeiboorden met ruimte (zie gele pijlen) tussen de muur waar vleermuizen zich kunnen vestigen.

6 TOETS WET NATUURBESCHERMING

6.1 ALGEMEEN

De navolgende paragrafen geven aan het effect van de werkzaamheden op de beschermde diersoorten, de kans dat er overtredingen (Wet natuurbescherming) Wnb ontstaan en wat de vervolgstappen zijn per soortgroep.

Alle soorten vleermuizen en vogels waarvan het nest jaarrond in Limburg is beschermd, zijn streng beschermd in het kader van de Wnb. Dit betekent dat verblijfplaatsen hiervan niet zonder ontheffing Wnb mogen worden verstoord.

Voor vogelsoorten waarvan het nest alleen gedurende het broedseizoen is beschermd, vallen dergelijke nesten alleen tijdens het gebruik ervan door vogels onder de bescherming van de Wnb. Voor deze soorten is geen ontheffing Wnb nodig, mits het nest is verlaten. Dit geldt bijvoorbeeld voor soorten die ter plaatse van gebouwen kunnen broeden als de kauw, Turkse tortel, spreeuw en zwarte roodstaart. Met deze nesten kan rekening worden gehouden door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen of in elk geval te starten buiten het broedseizoen (maart - augustus). Een check vogelnesten is nodig wanneer de gebouwen gedurende het broedseizoen nog geschikt zijn als nestlocatie en tijdens het broedseizoen wordt gewerkt.

6.2 DEELGEBIED 1

Soort (groep)	Toets Wet Natuurbescherming	Vervolgstep
Steenmarter	- Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soorten zijn niet aan de orde bij de sloop van de schuur. - Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 is niet aan de orde.	Er is geen nader onderzoek nodig.
Vleermuizen		
Boerenzwaluw		
Huismus		
Kerkuil		
Steenuil		
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen		

6.3 DEELGEBIED 2

Soort (groep)	Toets Wet Natuurbescherming	Vervolgstep
Steenmarter	- Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de steenmarter zijn aan de orde bij de verbouwing van de zolder in de periode maart – 14 augustus. - Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is dan aan de orde.	Een nader steenmarteronderzoek is nodig bij een verbouwing van de zolder in de periode maart – 14 augustus.
Vleermuizen	Wanneer werkzaamheden aan het dak worden verricht ontstaan negatieve effecten op het functioneel leefgebied van vleermuizen. Dan is een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.5 zijn aan de orde.	Er is een nader onderzoek naar gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis nodig.
Boerenwaluw	Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn aan de orde bij een inpandige verbouwing van de voormalige grubstal.	Er is geen nader onderzoek naar de boerenwaluw nodig, omdat er reeds een nest is aangetroffen in deelgebied 2.
Huismus en steenuil	Negatieve effecten op de soorten en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 kunnen aan de orde zijn bij werkzaamheden aan het dak.	Er is een nader onderzoek naar de huismus en steenuil nodig om te kunnen uitsluiten dat deze soorten in deelgebied 2 broeden.

Kerkuil	- Negatieve effecten op de huiszwaluw en de kerkuil zullen bij de verbouwing van het pand niet gaan optreden. - Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 is niet aan de orde.	Er is geen nader onderzoek naar de kerkuil nodig.
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen	- Bij een start van de verbouwing in de periode maart tot en met augustus (het broedseizoen), is er een risico op een verstoring en/of vernieling van vogelnesten. - Dan ontstaat er een overtreding op de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1.	Bij een start van de verbouwing tijdens het broedseizoen is een check door een ecologisch deskundige naar de aanwezigheid van vogelnesten nodig.

7 CONCLUSIE

7.1 DEELGEBIED 1

Soort / soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek
Das	Nee	Nee
Hazelmuis	Nee	Nee
Rode eekhoorn	Nee	Nee
Steenmarter	Nee	Nee
Wilde kat	Nee	Nee
Overige zoogdiersoorten	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee
Bosuil	Nee	Nee
Boerenzwaluw	Nee	Nee
Huismus	Nee	Nee
Kerkuil	Nee	Nee
Steenuil	Nee	Nee
Torenvalk	Nee	Nee
Wespendief	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest jaarrond beschermd	Nee	Nee
Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen	Nee	Nee
Alpenwatersalamander	Nee	Nee
Herpetofauna overig	Nee	Nee
Beekdonderpad	Nee	Nee
Beekprik	Nee	Nee
Vissen overig	Nee	Nee
Bosbeekjuffer	Nee	Nee
Sleedoornpage	Nee	Nee
Vliegend hert	Nee	Nee
Ongewervelden overig	Nee	Nee
Karwijselie	Nee	Nee
Planten overig	Nee	Nee

Schema 7.1 overzicht van de resultaten veldbezoek en de gevolgen voor de werkzaamheden in deelgebied 1 inzake de Wet natuurbescherming.

7.1.1 Conclusie

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 26 juni 2023 in relatie tot de werkzaamheden, kunnen de in paragraaf 1.2 genoemde onderzoeksvragen als volgt worden beantwoord (schema 7.1) met betrekking tot deelgebied 1:

- Er is geen potentieel functioneel leefgebied aanwezig van de in schema 7.1 weergegeven soorten.
- De geplande werkzaamheden in deelgebied 1 hebben geen negatief effect op het potentieel functioneel leefgebied van beschermde flora en fauna.
- Er is geen risico is op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een check naar de aanwezigheid van vogelnesten is niet nodig.

7.1.2 Vervolgtraject

Er zijn bij de sloop van de schuur en verwijdering van de betonplaten in deelgebied 1 geen vervolgstappen nodig.

7.2 DEELGEBIED 2

Soort / soortgroep	Overtreding Wnb	Nader onderzoek
Das	Nee	Nee
Hazelmuis	Nee	Nee
Rode eekhoorn	Nee	Nee
Steenmarter	bij werkzaamheden 15 augustus tot en met februari *	
	Nee	Nee
Wilde kat	Nee	Nee
Overige zoogdiersoorten	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Artikel 3.5	Ja
Gewone grootoorvleermuis	Artikel 3.5	Ja
Laatvlieger	Artikel 3.5	Ja
Ruige dwergvleermuis	Artikel 3.5	Ja
Bosuil	Nee	Nee
Boerenzwaluw	Artikel 3.1	Nee**
Huismus	Artikel 3.1	Ja
Kerkuil	Nee	Nee
Steenuil	Artikel 3.1	Ja
Torenvalk	Nee	Nee
Wespendief	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest jaarrond beschermd	Nee	Nee
Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen	bij werkzaamheden september – februari *	
	Nee	Nee
Alpenwatersalamander	Nee	Nee
Herpetofauna overig	Nee	Nee
Beekdonderpad	Nee	Nee
Beekprik	Nee	Nee
Vissen overig	Nee	Nee
Bosbeekjuffer	Nee	Nee
Sleedoornpage	Nee	Nee
Vliegend hert	Nee	Nee
Ongewervelden overig	Nee	Nee
Karwijselie	Nee	Nee
Planten overig	Nee	Nee

Schema 7.2 overzicht van de resultaten veldbezoek en de gevolgen voor de werkzaamheden in deelgebied 2 inzake de Wet natuurbescherming.

* : Wanneer de werkzaamheden starten buiten deze data, moet u een nader onderzoek naar de betreffende soort of soortgroep uitvoeren.

** : Een nader onderzoek naar de boerenzwaluw is niet nodig, omdat tijdens het veldbezoek reeds een nest met jongen is waargenomen.

7.2.1 Conclusie

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 26 juni 2023 in relatie tot de werkzaamheden, kunnen de in paragraaf 1.2 genoemde onderzoeksvragen als volgt worden beantwoord met betrekking tot deelgebied 2:

- Er is potentieel functioneel leefgebied aanwezig ter plaatse van de in schema 7.2 weergegeven soorten.
- De geplande werkzaamheden hebben een negatief effect op het potentieel functioneel leefgebied van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, boerenzwaluw, huismus en steenuil. Dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1 en 3.5.
- Wanneer werkzaamheden aan het dak worden verricht is een nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van een functioneel leefgebied van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, huismus en steenuil.
- Bij een inpandige verbouwing van de voormalige grubstal is geen nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van een functioneel leefgebied van de boerenzwaluw. Tijdens het veldbezoek is reeds een nest waargenomen van de boerenzwaluw. De locatie is voldoende overzichtelijk om alle nesten te kunnen waarnemen en het veldbezoek vond plaats tijdens het broedseizoen van deze soort.
- De verbouwing heeft een negatief effect op het functioneel leefgebied van de steenmarter. Er is een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.10 in de periode maart – 14 augustus.
- Bij een start van de uitwendige verbouwing tijdens het broedseizoen (maart tot met augustus), is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1.

7.2.2 Vervolgtraject

7.2.2.1 Nader onderzoek

- De rust- en voortplantingslocaties van diverse vleermuissoorten, huismus en steenuil zijn jaarrond beschermd binnen de Wnb. Om na te kunnen gaan of de werkzaamheden leiden tot een overtreding met de Wnb artikelen 3.1 en 3.5 en de aanvraag ontheffing Wnb nodig is, is een nader onderzoek nodig conform het betreffende kennisdocument van BIJ12 voor betreffende soorten en het vleermuizenprotocol Netwerk Groene Bureaus versie 2021 (zie schema 7.3).
- Indien de start van de verbouwing plaats vindt buiten vrijstellingsperiode Wet natuurbescherming van de steenmarter (vrijstellingsperiode: 15 augustus tot en met februari). Alleen dan is een nader onderzoek nodig naar de steenmarter.
- Een check naar de aanwezigheid van vogelnesten is nodig, wanneer gedurende het broedseizoen (maart tot met augustus) wordt gestart met de werkzaamheden en de gebouwen daarvoor niet ongeschikt zijn gemaakt als nestlocatie.

Soort	Periode inventarisatie	Veldbezoeken
Gewone dwergvleermuis	15 april t/m 15 juli en 15 augustus t/m 01 oktober	minimaal vijf veldbezoeken
Gewone grootoorvleermuis		
Ingekorven vleermuis		
Laatvlieger		
Ruige dwergvleermuis		
Huismus	01 april – 15 mei	twee veldbezoeken
Steenuil	15 februari – 15 april	drie veldbezoeken
Steenmarter*	hele jaar	twee veldbezoeken
Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen**	maart tot met augustus	één veldbezoek

Schema 7.3 wijze van het flora- en faunaonderzoek in deelgebied 2.

* : alleen wanneer de verbouwing start in de periode maart tot en met 14 augustus, moet u een nader onderzoek naar de steenmarter uitvoeren.

** : alleen wanneer de verbouwing start in de periode maart tot en met augustus, moet u een check broedvogels uitvoeren.

7.2.2.2 Aanvraag ontheffing

- Er is een ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) nodig voor de boerenwaluw, omdat het nest van deze soort valt onder categorie 2 vaste nesten conform het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn.
- Indien uit de onderzoeksresultaten blijkt dat vleermuizen, huismus en steenuil een verblijfplaats hebben in deelgebied 2, is een ontheffing Wnb artikel 3,1 en/of 3.5 nodig.
- Vindt de start van de verbouwing plaats in de periode maart – 14 augustus en wordt de steenmarter vastgesteld, dan is ook een ontheffing artikel 3.10 nodig voor deze soort.

De ontheffing dient te worden aangevraagd bij bevoegd gezag ten aanzien van de Wnb; de Provincie Limburg. De aanvraag dient te worden vergezeld met een activiteitenplan en een ingevulde aanvraagformulier. In dit activiteitenplan wordt het volgende vermeld:

- alternatieven afweging;
- maatschappelijk belang;
- de te nemen mitigerende maatregelen;
- de te nemen compenserende maatregelen;
- voor welke soorten en onder welk maatschappelijk belang de ontheffing wordt aangevraagd.

Voor een ontheffing soortenbescherming geldt een beslistermijn van twintig weken. Verwacht wordt dat in de ontheffing Wnb onder meer de volgende voorwaarden zullen worden vermeld:

- Een ecologisch werkplan moet worden opgesteld. Dit is een uitwerking van het activiteitenplan en de specifieke voorwaarden zoals genoemd in de verleende ontheffing.

- Hetgeen opgenomen in dit ecologisch werkplan dient te worden uitgevoerd; dit is de ecologische begeleiding welke wordt uitgevoerd door een deskundige (ecoloog). In de praktijk zijn dit onder andere:
 - de controle van de door de aannemer uit te voeren maatregelen;
 - de monitoring van de geplaatste alternatieve verblijfplaatsen in twee jaren opvolgende na de dakrenovatie op haar werking. Dit is alleen nodig bij de aanwezigheid van bijzondere verblijfplaatsen (kraamverblijven, massawinterverblijven, kolonies, bedreigde soorten e.d.).

8 LITERATUUR

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12*. Leiden, Nederland Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Buggenum, van, H.J.M., Geraerds, R.P.G. & Lenders A.J.W. (red.). (2009). *Reptielen en amfibieën van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Huizenga, C. et al., 2010. *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Maastricht, Nederland. Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Hustings, F. et al, 2006. *Avifauna van Limburg*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Kaper, A., Muskens, G., 2006. *Steenmarters in en om het huis*. Roosendaal, Nederland: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Provincie Limburg. *Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg*, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.

Provincie Limburg. *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Websites

National Databank Flora en Fauna (2013 - 2023). Natuurgegevens NDFF. Geraadpleegd 26 juni 2023, van www.ndff-ecogrid.nl.

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/>

Provincie Limburg. Kaarten en cijfers. Atlas Limburg. kaart van Mechelen. Geraadpleegd 28 juni 2023 van <https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default>

9 BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING

9.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK

9.1.1 Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, in de Wet Natuurbescherming opgenomen zoals is omschreven in de paragrafen 6.1.2 t/m 6.1.5.

9.1.2 Vogelrichtlijn

Soorten van de Vogelrichtlijn: Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

9.1.3 Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

9.1.4 Nationaal beschermde soorten

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

9.1.5 Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

9.2 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie schema 9.1);
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats

verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen.

- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie schema 9.2).
- Artikelen 4.3 en 4.4 lid 2: Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten er aan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie vaste nesten
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiswaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Schema 9.1 jaarrond beschermde vogelnesten Wnb Beleidsregels Passieve Soortenbescherming.

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	gehele jaar
Bosmuis	gehele jaar
Bunzing	gehele jaar
Bruine kikker	gehele jaar
Dwergmuis	gehele jaar
Dwergspitsmuis	gehele jaar
Eekhoorn	maart- april en juli tot en met november
Egel	gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	gehele jaar
Gewone pad	gehele jaar
Haas	gehele jaar
Hazelworm	juli, augustus en september
Hermelijn	gehele jaar
Huisspitsmuis	gehele jaar
Kleine watersalamander	gehele jaar
Konijn	gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Meerkikker	gehele jaar
Middelste groene kikker	gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	gehele jaar
Ree	gehele jaar
Rosse woelmuis	gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	gehele jaar
Veldmuis	gehele jaar
Vos	gehele jaar
Wezel	gehele jaar
Woelrat	gehele jaar

Schema 9.2 Vrijgestelde soorten provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud volgens de Omgevingsverordening Limburg 2014.